

EUROPESE RAAD

**Brussel, 17 december 2010
(OR. en)**

EUCO 30/10

**CO EUR 21
CONCL 5**

BEGELEIDENDE NOTA

---

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

Betreft: **EUROPESE RAAD
16-17 DECEMBER 2010**

CONCLUSIES

Hierbij gaan voor de delegaties de conclusies van de Europese Raad (16-17 december 2010).

Tijdens de crisis hebben we doortastende maatregelen genomen om de financiële stabiliteit veilig te stellen en een terugkeer naar duurzame groei te bespoedigen. We zullen dit blijven doen, en de EU en de eurozone zullen versterkt uit de crisis komen.

De groeivoorzichten worden beter en de fundamentele parameters van de Europese economie zijn gezond. De tijdelijke stabiliteitsinstrumenten die eerder dit jaar zijn ingevoerd, hebben hun nut bewezen, maar de crisis heeft aangetoond dat er geen reden is tot zelfgenoegzaamheid. Daarom hebben we vandaag overeenstemming bereikt over de tekst van een beperkte Verdragswijziging die betrekking heeft op de instelling van een toekomstig permanent mechanisme om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. Deze wijziging zou op 1 januari 2013 in werking moeten treden. Voorts hebben wij andermaal ons voornemen uitgesproken om tegen eind juni 2011 overeenstemming te bereiken over de wetgevingsvoorstellen betreffende economische governance, met als doel de economische pijler van de Economische en Monetaire Unie te versterken, en hebben wij bevestigd de Europa 2020-strategie te zullen blijven toepassen.

I. ECONOMISCH BELEID

1. De Europese Raad toonde zich verheugd over het verslag dat zijn voorzitter als follow-up van zijn conclusies van 28 en 29 oktober 2010 heeft voorgelegd. Hij kwam overeen dat het Verdrag moet worden gewijzigd met het oog op de instelling door de lidstaten van de eurozone van een permanent mechanisme om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen (Europees stabiliteitsmechanisme). Dit mechanisme komt in de plaats van de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF) en het Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM), die tot juni 2013 van kracht zullen blijven. Aangezien dit mechanisme bedoeld is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen, komt de Europese Raad overeen dat artikel 122, lid 2, VWEU voor dat doel niet langer nodig zal zijn. De staatshoofden en regeringsleiders zijn daarom overeengekomen dat het daarvoor niet moet worden gebruikt.
2. De Europese Raad bereikte overeenstemming over de tekst van het ontwerp-besluit tot wijziging van het VWEU (zie bijlage I). Hij besloot onmiddellijk de vereenvoudigde herzieningsprocedure overeenkomstig artikel 48, lid 6, van het VEU in te leiden. De raadpleging van de betrokken instellingen moet tijdig worden afgerond, zodat het besluit in maart 2011 formeel kan worden aangenomen, de nationale goedkeuringsprocedures eind 2012 kunnen worden afgerond, en het besluit op 1 januari 2013 in werking kan treden.

3. De Europese Raad vroeg de ministers van Financiën van de eurozone en de Commissie tevens om de werkzaamheden betreffende de intergouvernementele regeling tot instelling van het toekomstige mechanisme uiterlijk in maart 2011 af te ronden en de algemene kenmerken die in de door de Europese Raad goedgekeurde verklaring van de Eurogroep van 28 november 2010 (zie bijlage II) zijn genoemd, daarin te verwerken. Het mechanisme zal in onderlinge overeenstemming tussen de lidstaten van de eurozone geactiveerd worden wanneer de stabiliteit van de eurozone in haar geheel in gevaar is.
4. De lidstaten die de euro niet als munt hebben, zullen, indien zij dit wensen, bij deze werkzaamheden worden betrokken. Zij kunnen op ad-hocbasis besluiten om deel te nemen aan operaties in het kader van het mechanisme.
5. De Europese Raad riep op, de werkzaamheden met betrekking tot de zes wetgevingsvoorstellen betreffende economische governance te bespoedigen op basis van de door de taskforce in oktober goedgekeurde aanbevelingen en met onverminderd hoge ambitie, zodat ze tegen juni 2011 kunnen worden aangenomen. Hij was ingenomen met het verslag aan de Raad over de behandeling van systemische pensioenhervormingen in het stabiliteits- en groeipact en wenste dat dit verslag wordt weerspiegeld in de specificaties van de uitvoering van het hervormde SGP.
6. De Europese Raad verklaarde zich, onder verwijzing naar zijn conclusies van oktober 2010, ingenomen met het voornemen van de Commissie om uiterlijk in juni 2011 voorstellen voor het nieuwe meerjarige financiële kader in te dienen, en riep de instellingen op mee te werken aan een tijdige aanneming daarvan.
7. De Unie en de lidstaten zullen de nieuwe Europa 2020-strategie voor banen en groei als leidraad blijven gebruiken om de crisis het hoofd te bieden en het doorvoeren van structurele hervormingen te bevorderen. De Europese Raad sprak zijn waardering uit voor de vooruitgang die inmiddels met deze strategie is geboekt, zoals uit het verslag van het voorzitterschap blijkt.
8. De Europese Raad toonde zich ingenomen met de verklaring van de staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone en de instellingen van de EU (zie bijlage III).

o
o o

II. OVERIGE PUNTEN

9. De Europese Raad was ingenomen met het eerste voortgangsverslag van de hoge vertegenwoordiger over de betrekkingen van de Europese Unie met haar strategische partners. Op basis hiervan verzocht de Europese Raad de hoge vertegenwoordiger om in nauwe samenwerking met de Commissie en de Raad Buitenlandse Zaken het werk voort te zetten conform de conclusies van september 2010, om gemeenschappelijke Europese belangen te formuleren en alle instrumenten aan te geven waarmee die belangen kunnen worden behartigd. De Europese Raad zal een keer per jaar de vooruitgang toetsen en waar nodig beleidslijnen vaststellen. Het van start gaan van de EDEO en de coördinerende rol hiervan bieden een uitgelezen kans om dit werk te intensiveren.
10. De Europese Raad hechtte zijn goedkeuring aan de conclusies van de Raad van 14 december 2010 betreffende de uitbreiding en besloot Montenegro de status van kandidaat-lidstaat te verlenen.
11. De Europese Raad veroordeelde het geweld na de tweede ronde van de presidentsverkiezingen in Ivoorkust, vooral dat van 16 december op burgers. Hij deed een krachtige oproep aan alle partijen om terughoudendheid aan de dag te leggen. Hij herinnerde eraan dat het Internationaal Strafhof zich bereid heeft verklaard de verantwoordelijken te vervolgen. Hij riep alle Ivoiriaanse leiders, zowel civiele als militaire, die zulks nog niet hebben gedaan, op zich onder het gezag van de democratisch verkozen president, de heer Alassan Ouattara, te plaatsen. Hij bevestigde dat de EU vastbesloten is gerichte beperkende maatregelen te nemen ten aanzien van degenen die de eerbiediging van de soevereine wil van het Ivoiriaanse volk blijven belemmeren.
12. De Europese Raad was ingenomen met het succesvolle resultaat van de CoP-16 in Cancún, dat hij als een belangrijke stap beschouwt in de wereldwijde inspanningen om het overeengekomen streefdoel, nl. de temperatuurstijging wereldwijd te beperken tot minder dan 2°C, te halen, en nam met voldoening nota van de succesvolle uitvoering van de strategie die hij in maart is overeengekomen.

ONTWERP-BESLUIT VAN DE EUROPESE RAAD

van

tot wijziging van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie met betrekking tot een stabiliteitsmechanisme voor de lidstaten die de euro als munt hebben

DE EUROPESE RAAD,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 48, lid 6,

Gezien het voorstel tot herziening van artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie dat op 16 december 2010 door de Belgische regering aan de Europese Raad is voorgelegd,

[Gezien het advies van het Europees Parlement¹,]

[Gezien het advies van de Europese Commissie²,]

[Na het advies van de Europese Centrale Bank te hebben ingewonnen³,]

---

¹ Advies van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

² Advies van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

³ Advies van ... (nog niet bekendgemaakt in het Publicatieblad).

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Krachtens artikel 48, lid 6, van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU) kan de Europese Raad met eenparigheid van stemmen, na raadpleging van het Europees Parlement en van de Commissie alsmede, in sommige gevallen, van de Europese Centrale Bank, een besluit vaststellen tot gehele of gedeeltelijke wijziging van de bepalingen van het derde deel van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU). Een dergelijk besluit mag geen uitbreiding van de door de Verdragen aan de Unie toegeede bevoegdheden inhouden en treedt pas in werking na door de lidstaten overeenkomstig hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen te zijn goedgekeurd.
- (2) Tijdens de bijeenkomst van de Europese Raad van 28 en 29 oktober 2010 zijn de staatshoofden en regeringsleiders overeengekomen dat de lidstaten een permanent crisismechanisme moeten instellen om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te vrijwaren en hebben zij de voorzitter van de Europese Raad verzocht in overleg te treden met de leden van de Europese Raad over een beperkte verdragswijziging die daarvoor nodig is.
- (3) De Belgische regering heeft op 16 december 2010 overeenkomstig artikel 48, lid 6, eerste alinea, van het VEU, een voorstel ingediend tot herziening van artikel 136 van het VWEU middels een nieuw lid krachtens welk de lidstaten die de euro als munt hebben, een stabiliteitsmechanisme kunnen instellen dat, indien zulks onontbeerlijk is, moet worden geactiveerd teneinde de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen en luidens welk de verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme aan stringente voorwaarden gebonden zal zijn. Tegelijkertijd heeft de Europese Raad conclusies aangenomen over het toekomstige stabiliteitsmechanisme (punten 1-4).
- (4) Het stabiliteitsmechanisme zal het noodzakelijke instrument leveren waarmee gevallen van risico voor de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel zoals die welke zich in 2010 hebben voorgedaan kunnen worden aangepakt, en zodoende mede de economische en financiële stabiliteit van de Unie zelf veilig stellen. In zijn bijeenkomst van 16 en 17 december 2010 is de Europese Raad overeengekomen dat, aangezien dit mechanisme bedoeld is om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen, artikel 122, lid 2, van het VWEU niet meer nodig is voor dergelijke doeleinden. De staatshoofden en regeringsleiders zijn daarom overeengekomen dat het niet dient te worden gebruikt voor dergelijke doeleinden.

- (5) De Europese Raad heeft op 16 december 2010 besloten om overeenkomstig artikel 48, lid 6, tweede alinea, van het VEU, het Europees Parlement en de Commissie over het voorstel te raadplegen. De Europese Raad heeft besloten ook de Europese Centrale Bank te raadplegen. [Het Europees Parlement, de Commissie en de Europese Centrale Bank hebben respectievelijk op [... data ...] een advies over het voorstel uitgebracht.]
- (6) De wijziging betreft een bepaling van het derde deel van het VWEU en houdt geen uitbreiding van de door de Verdragen aan de Unie toegedeelde bevoegdheden in,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Aan artikel 136 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie wordt het volgende lid toegevoegd:

"3. De lidstaten die de euro als munt hebben, stellen een stabiliteitsmechanisme in dat moet worden geactiveerd indien dat onontbeerlijk is om de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. De verlening van financiële steun, indien vereist, uit hoofde van het mechanisme zal aan stringente voorwaarden gebonden zijn."

Artikel 2

De lidstaten stellen de secretaris-generaal van de Raad onverwijld in kennis van de voltooiing van de volgens hun onderscheiden grondwettelijke bepalingen voor de aanneming van dit besluit vereiste procedures.

Dit besluit treedt op 1 januari 2013 in werking op voorwaarde dat alle in de eerste alinea bedoelde kennisgevingen zijn ontvangen of, mocht die voorwaarde niet vervuld zijn, op de eerste dag van de maand volgende op de datum van ontvangst van de laatste van de in de eerste alinea bedoelde kennisgevingen.

Artikel 3

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te

Voor de Europese Raad,

De voorzitter

ALGEMENE KENMERKEN VAN HET TOEKOMSTIGE MECHANISME

VERKLARING VAN DE EUROGROEP VAN 28 NOVEMBER 2010

"De recente gebeurtenissen hebben aangetoond dat financiële moeilijkheden in een lidstaat via diverse besmettingskanalen snel de macrofinanciële stabiliteit van de EU in haar geheel kunnen bedreigen. Dit geldt des te meer voor de eurozone, waar de economieën, en met name de financiële sectoren, nauw met elkaar verweven zijn.

Tijdens de huidige crisis hebben de lidstaten van de eurozone blijk gegeven van hun vastbeslotenheid om waar nodig doortastende en gecoördineerde maatregelen te nemen teneinde de financiële stabiliteit in de eurozone in haar geheel te waarborgen, en naar duurzame groei terug te keren.

In het bijzonder is de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit (EFSF) opgericht om, samen met het Europees financieel stabilisatiemechanisme (EFSM) en het Internationaal Monetair Fonds, snelle en doeltreffende liquiditeitssteun te verlenen en om, op basis van strikte programma's van economische en financiële beleidswijzigingen die de betrokken lidstaat moet doorvoeren, te zorgen voor de houdbaarheid van de schuldpositie.

De Europese Raad heeft op 28-29 oktober overeenstemming bereikt over de noodzaak een permanent crisismechanisme in te stellen om de financiële stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. De ministers van de Eurogroep hebben besloten dat dit Europees stabiliteitsmechanisme (ESM) zal worden gebaseerd op de Europese faciliteit voor financiële stabiliteit, en met een strikte conditionaliteit volgens de regels van de huidige EFSF, financiële steunpakketten aan lidstaten van de eurozone kan verlenen.

Het ESM vormt een aanvulling op het nieuwe raamwerk van versterkte economische governance, dat is gericht op efficiënt en rigoureuus economisch toezicht, waarin preventie centraal staat, en dat de kans op een toekomstige crisis substantieel moet verminderen.

De regels zullen worden aangepast om per geval deelname van crediteuren uit de particuliere sector toe te laten, geheel in overeenstemming met het beleid van het IMF. Teneinde belastinggeld te beschermen en een duidelijk signaal te geven aan de particuliere crediteuren dat hun vorderingen achtergesteld zijn bij die van de officiële sector, zal een ESM-lening in elk geval preferente-crediteurstatus genieten, en slechts achtergesteld zijn bij de IMF-lening.

De ondersteuning voor een lidstaat van de eurozone zal worden gebaseerd op een strikt programma van economische en budgettaire aanpassingen, en op een rigoureuze analyse van de schuldhoudbaarheid door de Europese Commissie en het IMF, in overleg met de ECB.

Op deze basis nemen de ministers van de Eurogroep met eenparigheid van stemmen een besluit over het verlenen van steun.

Met betrekking tot landen die, op basis van de schuldhoudbaarheidsanalyse van de Europese Commissie en het IMF, in overleg met de ECB, solvabel worden geacht, worden de particuliere crediteuren aangespoord hun risicopositie aan te houden, overeenkomstig de internationale regels en volledig in overeenstemming met de IMF-praktijk. In het onverwachte geval dat een land insolvent blijkt te zijn, moet de lidstaat overeenkomstig de IMF-praktijk met zijn particuliere crediteuren een akkoord bereiken over een alomvattend herstructureringsplan, met het oog op het herstel van de schuldhoudbaarheid. Indien via deze maatregelen schuldhoudbaarheid kan worden bereikt, kan het ESM liquiditeitssteun verlenen.

Om dit proces te bevorderen, worden in de voorwaarden van alle nieuwe eurozone-staatsobligaties vanaf juni 2013 gestandaardiseerde en identieke collectieve-actieclausules (CAC's) opgenomen, zodat de marktliquiditeit gevrijwaard blijft. Deze CAC's zijn in overeenstemming met die, welke volgens het verslag van de G10 over CAC's in het recht van het UK en de VS voorkomen, inclusief aggregatieclausules waardoor in de onderhandelingen alle door een lidstaat uitgegeven schuld-effecten gezamenlijk kunnen worden beschouwd. Hierdoor kunnen crediteuren bij gekwalificeerde meerderheid een besluit nemen over een wettelijk bindende wijziging in de betalingsvoorwaarden (moratorium, verlenging van de looptijd, verlaging van de rente en/of een haircut) ingeval een debiteur niet in staat is te betalen.

De lidstaten zullen ernaar streven de looptijd van hun nieuwe obligatie-emissies op de middellange termijn te verlengen om pieken in de herfinanciering te vermijden.

De algehele doeltreffendheid van dit raamwerk zal in 2016 door de Commissie, in overleg met de ECB, worden beoordeeld.

We benadrukken nogmaals dat een eventuele betrokkenheid van de particuliere sector op basis van deze voorwaarden niet voor halverwege 2013 effectief zal worden.

De voorzitter van de Europese Raad, Herman Van Rompuy, heeft te kennen gegeven dat zijn voorstel over een beperkte Verdragswijziging aan de Europese Raad op zijn volgende bijeenkomst in overeenstemming zal zijn met de beslissing van heden."

VERKLARING VAN DE STAATSHOOFDEN EN REGERINGSLEIDERS
VAN DE EUROZONE EN DE INSTELLINGEN VAN DE EU

De staatshoofden en regeringsleiders van de eurozone en de instellingen van de EU hebben duidelijk gemaakt, zoals hieronder uiteengezet, dat zij bereid zijn al het nodige te doen om de stabiliteit van de eurozone in haar geheel te waarborgen. De euro is en blijft een centraal deel van de Europese integratie. Met name hebben de staatshoofden en regeringsleiders opgeroepen tot krachtdadige maatregelen op de volgende gebieden:

- a) **Volledige uitvoering van de bestaande programma's:** wij zijn ingenomen met de indrukwekkende vooruitgang die met de uitvoering van het Griekse programma is geboekt, en met het overeengekomen aanpassingprogramma voor Ierland, met inbegrip van de aanneming van de begroting voor 2011.
- b) **Begrotingsverantwoordelijkheid handhaven:** wij hechten allen aan strikte uitvoering van de aanbevelingen voor het begrotingsbeleid, met volledige inachtneming van de begrotingsdoelstellingen voor 2010 en 2011, en aan correctie van de buitensporige tekorten binnen de overeengekomen termijnen.
- c) **Versnelling van structurele hervormingen die de groei versterken:** wij zijn vastberaden om structurele hervormingen ter versterking van de groei te versnellen.
- d) **Versterking van het stabiliteits- en groeipact en uitvoering van een nieuw raamwerk voor macro-economisch toezicht** vanaf de zomer van 2011.
- e) **Zorgen voor de beschikbaarheid van passende financiële steun via de EFSF in afwachting van de inwerkingtreding van een permanent mechanisme:** wij nemen er nota van dat slechts een zeer beperkt bedrag uit de EFSF wordt uitgetrokken om het Ierse programma te steunen.

- f) **Verdere versterking van het financieel systeem**, zowel met betrekking tot het regelgevingskader als het toezichtskader, en uitvoering van nieuwe stresstests in de banksector.

- g) **Volledige steun toezeggen aan het optreden van de ECB**: wij steunen de ECB in haar onafhankelijke verantwoordelijkheid om prijsstabiliteit te waarborgen, de inflatieverwachtingen terdege te consolideren en zo bij te dragen tot financiële stabiliteit in de eurozone. Wij hechten aan het waarborgen van de financiële onafhankelijkheid van de centrale banken van het Eurosysteem.

De elementen van deze strategie zullen in de komende maanden verder worden ontwikkeld als een alomvattend antwoord op eventuele uitdagingen als onderdeel van onze nieuwe economische governance.